

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 5 september 2017

met betrekking tot de kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor
elektriciteitsleveranciers

RAPP-2017-11

Inhoudsopgave

1. Inleiding en wettelijke basis	3
2. Methodologie	4
2.1. Situatieschets	4
2.2. Certificatendatabank.....	5
2.3. Prijzendatabank.....	6
3. Resultaten.....	6
3.1. Aantal in te dienen en ingediende certificaten	6
3.2. Aantal certificaten in portefeuille	9
3.3. Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat	10
3.4. Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer	13
4. Conclusies	15
Bijlage 1	17

Lijst van tabellen

Tabel 1: Aantal in te dienen en ingediende groenestroomcertificaten	7
Tabel 2: Aantal in te dienen en ingediende warmte-krachtcertificaten	8
Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met quotumplicht	9
Tabel 4: Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat	11
Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKK 2016 voor gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van gewogen gemiddelde kost per certificaat.....	12
Tabel 6: Doorgerekende kost GSC en WKC 2016 voor gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test rapporteringen	14
Tabel 7: Gerapporteerde waarden groene stroom en WKK voor de V-test voor huishoudelijke afnemers, november 2015 (leveringen januari 2016-december 2016)	17

1. Inleiding en wettelijke basis

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van Artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet bepaalde informerende taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2016.

Energiedecreet Artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmte-krachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van Artikel 7.1.1 en Artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indienstname van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en Artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 30 juni publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

In Artikel 20quater van de federale Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wordt een plafond opgelegd aan het door te rekenen bedrag voor de certificatenkosten. Dit plafond houdt enkel rekening met de geldende marktprijs en een eventuele forfaitaire transactiekost. De maximaal door te rekenen kost ligt dus voor elke leverancier even hoog.

De bedoeling van dit rapport is om – op vraag van het Vlaams Parlement – bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten. Dit is immers een belangrijk aspect dat helaas onderbelicht wordt door de specifieke verwoording van de federale regelgeving. In de federale regelgeving wordt immers enkel de *marktprijs* van certificaten (en een eventuele bijkomende

forfaitaire transactiekost) als referentiepunt voor de controle genomen, in plaats van de individuele kosten per elektriciteitsleverancier in beschouwing te nemen.

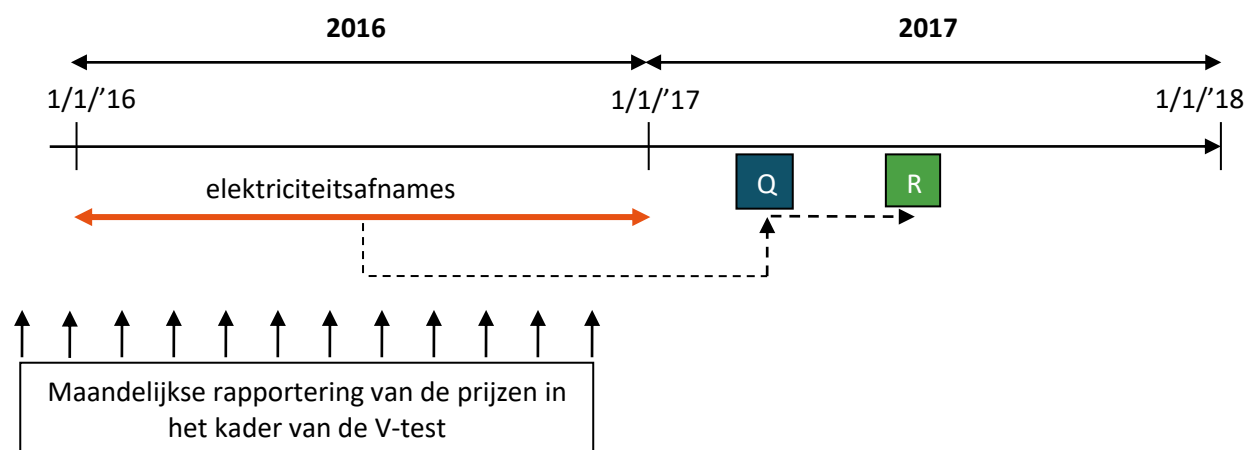
De VREG wenst echter te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

2. Methodologie

2.1. Situatieschets

In het kader van de certificatenverplichtingen, vermeld in Artikel 7.1.10. en Artikel 7.1.11. van het Energiedecreet, moesten de toegangshouders in het Vlaamse Gewest uiterlijk op 31 maart 2017 samen 6.884.805 groenestroom- en 3.561.354 warmte-krachtcertificaten inleveren bij de VREG (zie 'Q' in onderstaande tijdlijn). Er werden in totaal 1.088 groenestroomcertificaten niet tijdig ingeleverd, net als 542 warmte-krachtcertificaten. De certificaten werden ingediend voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2016.

In dit rapport (zie 'R' in onderstaande tijdlijn) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in de certificatenbank¹ van de VREG of - bij eigen productie en inlevering - de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving (paragraaf 2.2.). Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test, de prijsvergelijkingsmodule van de VREG (paragraaf 2.3.).

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de leverancier ook toegangshouder, maar dit is niet altijd het geval. Omgekeerd zijn er ook verschillende toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn.

¹ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/Vreg.handelsdatabank.web>

Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan elektriciteitsleveranciers/toegangshouders werden opgenomen in dit rapport. Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat moet weergeven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test, deel huishoudelijke afnemers.

2.2. Certificatendatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-kraachtcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in de certificatendatabank van de VREG. De inlevering van certificaten in het kader van de jaarlijkse certificatenverplichtingen gebeurt ook via deze online databank.

Toegangshouders krijgen jaarlijks voor het einde van de quotumperiode van de VREG een overzicht van het aantal in te dienen certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten indienen via de databank tegen uiterlijk 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kunnen ze worden uitgereikt door de VREG aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-kraachtkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een dergelijk productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders - die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht in het kader van minimumsteun (zie Artikel 7.1.6. en Artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) - of via een derde partij gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, moeten volgens het Energiedecreet gewaardeerd worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden, worden gewaardeerd aan de prijs van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingediende certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kon – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

2.3. Prijzendatabank

Via de V-test biedt de VREG aan zowel huishoudelijke als kleinzakelijke afnemers een online tool om de prijzen van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijkse basis gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle producten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door de VREG niet enkel gebruikt om de V-test up-to-date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast of variabel, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'². In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK' voor elektriciteits-leveringen van januari 2016 t.e.m. december 2016. Hiertoe baseren we ons op de waarden gerapporteerd in november 2015 (de prijzen in de V-test zijn gebaseerd op een start levering twee maanden na intekenen op een leveringscontract). In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende elektriciteitsproducten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit nauwelijks voorkomt. Er zijn wel leveranciers die voor bepaalde producten geen afzonderlijke kosten voor groene stroom en WKK rapporteren, maar voor andere producten wel. In dit geval wordt enkel rekening gehouden met de producten waarvoor wél een waarde gerapporteerd werd.

3. Resultaten

3.1. Aantal in te dienen en ingediende certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht gegeven van het aantal in te dienen en het aantal ingediende certificaten voor de quotumindiening van 31 maart 2017. Wanneer het aantal ingediende certificaten lager is dan het aantal in te dienen certificaten, wordt dit grijs gearceerd.

² Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiegcomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

Tabel 1: Aantal in te dienen en ingediende groenestroomcertificaten door in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te dienen GSC op 31 maart 2017	Aantal ingediende GSC op 31 maart 2017
ArcelorMittal Energy	21.364	21.364
Aspiravi Energy	37.552	37.552
Axpo Benelux SA	34.756	34.756
Belgian Eco Energy NV	26.312	26.312
Belpower International NV	7.802	7.802
Comfort Energy NV	5.305	5.305
Delta Energy Belgium NV	2.306	2.306
Direct Energie Belgium NV - POWEO	12.100	12.100
E.ON Belgium NV	275.673	275.673
Ecopower CVBA	20.082	20.082
EDF Luminus NV	1.416.182	1.416.182
Electrabel NV	2.829.822	2.829.822
Electrawinds Distributie NV	39	0
Elegant BVBA	47.675	47.675
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	16.055	16.055
Elexys NV	64.679	64.679
Elindus BVBA	26.373	26.373
Eneco België BV	181.913	181.913
Energie 2030 Agence SA	268	268
Energie I&V België BVBA	16.186	16.186
Energy People BVBA	2.583	2.583
eni gas & power NV	529.866	529.866
Enovos Luxembourg GmbH	54.585	54.585
Eoly NV	31.593	31.593
Essent Belgium NV	281.292	281.282
GETEC Energie Aktiengesellschaft	10.847	10.847
Lampiris NV	277.860	277.860
OCTA+ Energie NV	67.597	67.597
Power Online NV (Mega)	6.561	6.561
Powerhouse BV	87.059	87.059
Scholt Energy Control NV	104.338	104.338
Total Gas & Power Belgium NV	70.304	70.304
Trevion NV	10.934	10.934
Vlaams energiebedrijf NV	90.438	90.438
Wase Wind cvba	10.208	10.208
Watz BVBA	24.544	24.544
Totaal	6.703.053	6.703.004

Tabel 2: Aantal in te dienen en ingediende warmte-kranchcertificaten door in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te dienen WKC op 31 maart 2017	Aantal ingediende WKC op 31 maart 2017
ArcelorMittal Energy	20.083	20.083
Aspiravi Energy	18.286	18.286
Axpo Benelux SA	21.193	21.193
Belgian Eco Energy NV	12.814	12.814
Belpower International NV	3.799	3.799
Comfort Energy NV	2.583	2.583
Delta Energy Belgium NV	1.123	1.123
Direct Energie Belgium NV - POWEO	5.892	5.892
E.ON Belgium NV	138.818	138.818
Ecopower CVBA	9.779	9.779
EDF Luminus NV	697.746	697.746
Electrabel NV	1.469.854	1.469.854
Electrawinds Distributie NV	19	0
Elegant BVBA	23.215	23.215
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	7.818	7.818
Elexys NV	31.496	31.496
Elindus BVBA	12.842	12.842
Eneco België BV	89.709	89.709
Energie 2030 Agence SA	130	130
Energie I&V België BVBA	7.882	7.882
Energy People BVBA	1.258	1.258
eni gas & power NV	262.062	262.062
Enovos Luxembourg GmbH	29.489	29.489
Eoly NV	16.224	16.224
Essent Belgium NV	136.987	136.987
GETEC Energie Aktiengesellschaft	6.404	6.404
Lampiris NV	135.433	135.433
OCTA+ Energie NV	32.916	32.916
Power Online NV (Mega)	3.195	3.915
Powerhouse BV	60.093	60.093
Scholt Energy Control NV	50.825	50.825
Total Gas & Power Belgium NV	34.235	34.235
Trevion NV	5.324	5.324
Vlaams energiebedrijf NV	44.039	44.039
Wase Wind cvba	4.971	4.971
Watz BVBA	11.952	11.952
Totaal	3.410.487	3.411.189

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige certificatenverplichtingen of het volledige aantal ingediende certificaten. De verschillen komen overeen met de verplichtingen en ingediende certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze werden niet opgenomen in dit overzicht.

3.2. Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-krachtcertificaten dat op 1 april 2017, dus na indiening van certificaten in het kader van de quotumverplichtingen op 31 maart 2017, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige quotumverplichtingen. Het gaat hier over een momentopname van de portefeuilles, waarbij enkel gekeken wordt naar de rekeningen in de certificatenbank op naam van de leverancier die de certificaten voor de verplichting moest indienen.

Verskillende elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 31 maart 2017 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor 31 maart van elk jaar het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij.

Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met quotumplicht

Toegangshouder/Leverancier	Aantal GSC in portefeuille op 1 april 2017 0:00u	Aantal WKC in portefeuille op 1 april 2017 0:00u
ArcelorMittal Energy	20.182	931
Aspiravi Energy	0	0
Axpo Benelux SA	0	0
Belgian Eco Energy NV	0	0
Belpower International NV	398	19
Comfort Energy NV	2.252	775
Delta Energy Belgium NV	0	0
Direct Energie Belgium NV - POWEO	10.737	5.778
E.ON Belgium NV	48.856	13.228
Ecopower CVBA	329	0
EDF Luminus NV	158.529	907.211
Electrabel NV	1.173.508	2.236.110
Electrawinds Distributie NV	0	4
Elegant BVBA	6.119	473
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	918	6.860
Elexys NV	1.067	183
Elindus BVBA	13.567	209
Eneco België BV	0	0
Energie 2030 Agence SA	0	0
Energie I&V België BVBA	3.355	186
Energy People BVBA	5	3
eni gas & power NV	252.194	247.778
Enovos Luxembourg GmbH	267	35.198

Eoly NV	20.154	10.053
Essent Belgium NV	10	0
GETEC Energie Aktiengesellschaft	0	0
Lampiris NV	6.882	875
OCTA+ Energie NV	12.709	2.472
Power Online NV (Mega)	45	7
Powerhouse BV	12	967
Scholt Energy Control NV	0	61
Total Gas & Power Belgium NV	0	0
Trevion NV	1.767	2.047
Vlaams energiebedrijf NV	18.051	679
Wase Wind cvba	1.676	5.346
Watz BVBA	6.229	13.014
Totaal	1.759.818	3.490.467

Globaal gezien waren er op 1 april 2017 0:00u nog 7.748.738 groenestroom-certificaten en 16.644.834 warmte-kraftcertificaten beschikbaar. Deze cijfers geven de overschotten aan certificaten weer op de markt na indiening van de certificatenverplichtingen. Het valt op dat de elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting zelf slechts een (beperkt) deel van deze overschotten in portefeuille hadden.

De certificatenvoorraden die niet in handen waren van de elektriciteitsleveranciers op het moment van de snapshot, waren te situeren bij de producenten of andere partijen (toegangshouders die geen leverancier zijn,...), maar vooral bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. Meer informatie hierover is terug te vinden in het 'Certificatenmarktrapport 2016'³.

3.3. Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat

In Tabel 4 wordt voor alle elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting een indicatie gegeven van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-kraftcertificaat, ingediend voor de quotumverplichting uiterlijk op 31 maart 2017. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit de certificatenbank en de onrendabele toppen van de eigen productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (paragraaf 2.2.). Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, enz. Deze kost is dus op een erg enge manier berekend en komt dus niet 100% overeen met de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de certificatenverplichtingen.

³ Publicatie 'Certificatenmarktrapport 2016' op de VREG website: [RAPP-2017-08](#) van 13 juli 2017.

Tabel 4: Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gewogen gemiddelde kost per ingediend GSC	Gewogen gemiddelde kost per ingediend WKC
	31/03/17	31/03/17
ArcelorMittal Energy	87,23 €	19,72 €
Aspiravi Energy	91,20 €	22,51 €
Axpo Benelux SA	37,55 €	2,55 €
Belgian Eco Energy NV	88,85 €	19,00 €
Belpower International NV	88,75 €	19,48 €
Comfort Energy NV	87,80 €	19,00 €
Delta Energy Belgium NV	89,00 €	20,00 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	88,74 €	19,19 €
E.ON Belgium NV	89,03 €	21,94 €
Ecopower CVBA	89,41 €	19,85 €
EDF Luminus NV	89,10 €	24,79 €
Electrabel NV	89,18 €	19,95 €
Elegant BVBA	88,60 €	19,77 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	89,67 €	19,56 €
Elexys NV	89,56 €	24,33 €
Elindus BVBA	87,02 €	18,39 €
Eneco België BV	91,22 €	20,97 €
Energie 2030 Agence SA	90,00 €	30,00 €
Energie I&V België BVBA	88,69 €	19,66 €
Energy People BVBA	87,62 €	19,29 €
eni gas & power NV	87,21 €	27,74 €
Enovos Luxembourg GmbH	90,20 €	25,75 €
Eoly NV	91,20 €	24,73 €
Essent Belgium NV	89,28 €	18,94 €
GETEC Energie Aktiengesellschaft	89,81 €	18,67 €
Lampiris NV	87,44 €	18,87 €
OCTA+ Energie NV	88,57 €	18,91 €
Power Online NV (Mega)	88,69 €	19,46 €
Powerhouse BV	62,97 €	13,44 €
Scholt Energy Control NV	92,50 €	19,88 €
Total Gas & Power Belgium NV	89,98 €	19,32 €
Trevion NV	87,33 €	18,58 €
Vlaams energiebedrijf NV	87,94 €	19,96 €
Wase Wind cvba	86,53 €	24,70 €
Watz BVBA	88,25 €	20,25 €

Er vallen zeker verschillen op te merken in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de quotumverplichting aan te kopen net voor het indienen, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen, verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spot-aankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande netto certificaatkosten kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de leveranciers). Hierbij moet rekening gehouden worden met de quotumverhoging voor groenestroomcertificaten. Deze is gestegen tot 23% als gevolg van de Decreetwijziging van 27 november 2015, teneinde de vraag te laten stijgen en overschotten weg te werken. Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde kost [€ per GSC] * 0,23 [quotum GSC 31/3/2017]
= eenheidsprijs GSC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs GSC [€ct/kWh], excl. btw

Gewogen gemiddelde kost [€ per WKC] * 0,112 [quotum WKC 31/3/2017]
= eenheidsprijs WKC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs WKC [€ct/kWh], excl. btw

In onderstaande Tabel 5 wordt, op basis van de in Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer⁴ berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief btw van 21%.

Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKC 2016 voor gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van gewogen gemiddelde kost per certificaat

Electriciteitsleverancier	Gemiddelde eenheidsprijs GSC 2016 (theoretische prijs, excl. btw)	Gemiddelde eenheidsprijs WKC 2016 (theoretische prijs, excl. btw)	Totale kost voor Dc afnemer per jaar (incl. btw)
Aspiravi Energy	2,0976 c€ / kWh	0,2521 c€ / kWh	99,51 €
Belpower International NV	2,0413 c€ / kWh	0,2182 c€ / kWh	95,69 €
Comfort Energy NV	2,0194 c€ / kWh	0,2128 c€ / kWh	94,53 €
Direct Energie Belgium NV – POWEO	2,0410 c€ / kWh	0,2149 c€ / kWh	95,54 €
Ecopower CVBA	2,0564 c€ / kWh	0,2223 c€ / kWh	96,51 €
EDF Luminus NV	2,0493 c€ / kWh	0,2776 c€ / kWh	98,55 €
Elegant BVBA	2,0378 c€ / kWh	0,2214 c€ / kWh	95,68 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	2,0624 c€ / kWh	0,2191 c€ / kWh	96,62 €
Eneco België BV	2,0981 c€ / kWh	0,2349 c€ / kWh	98,80 €
Energie 2030 Agence SA	2,0700 c€ / kWh	0,3360 c€ / kWh	101,89 €
Energy People	2,0153 c€ / kWh	0,2160 c€ / kWh	94,50 €
ENGIE Electrabel	2,0447 c€ / kWh	0,2234 c€ / kWh	96,06 €

⁴ Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

eni gas & power NV	2,0058 c€ / kWh	0,3107 c€ / kWh	98,10 €
Essent Belgium NV	2,0534 c€ / kWh	0,2121 c€ / kWh	95,95 €
Lampiris NV	2,0111 c€ / kWh	0,2113 c€ / kWh	94,12 €
OCTA+ Energie NV	2,0371 c€ / kWh	0,2118 c€ / kWh	95,24 €
Power Online BV (Mega)	2,0399 c€ / kWh	0,2180 c€ / kWh	95,62 €
Wase Wind cvba	1,9902 c€ / kWh	0,2766 c€ / kWh	96,00 €
Watz BVBA	2,0298 c€ / kWh	0,2268 c€ / kWh	95,56 €

3.4. Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De elektriciteitsleveranciers actief op de markt voor huishoudelijke afnemers moeten maandelijks hun eenheidsprijzen rapporteren aan de VREG voor de maandelijkse update van de V-test. De rapportering in maand M bevat de prijzen voor elektriciteitsleveringen gedurende 12 maanden, startend in maand M+2. De kosten groene stroom en WKK die zo worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificaatverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De kosten groene stroom en WKK zoals ze worden opgenomen in de V-test komen daardoor mogelijk niet overeen met de gefactureerde, dus werkelijk doorgerekende kosten.

Bovendien bevatten de rapporteringen voor de V-test, aangezien ze een inschatting zijn van de kosten groene stroom en WKK over 12 maanden, door de band genomen een kost die over twee verschillende quotumjaren valt. Er is maar één rapportering per jaar die exact de kosten van één quotumjaar bevat, en dat is de rapportering van november jaar Y (elektriciteitsleveringen januari t.e.m. december jaar Y+1, kosten groene stroom en WKK certificatenverplichting 31/03/jaar Y+2). Deze werkwijze voor de V-test rapporteringen voor wat betreft de kosten groene stroom en WKK noopt ons om voor de berekening van de 'doorgerekende kost' enkel te kijken naar de V-test rapportering van november 2015 (elektriciteitsleveringen januari 2016 t.e.m. december 2016). Dit is namelijk de enige rapportering die voor 100% rekening hield met de certificatenverplichtingen van 31/03/2017.

Dat betekent dat we hier de schatting weergeven van de kosten voor GSC en WKC (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers), zoals gemaakt door de leveranciers 17 maanden vóór de daadwerkelijke uiterste inleverdatum van deze verplichtingen (namelijk 31/03/2017).

In onderstaande Tabel 6 worden de eenheidsprijzen groene stroom en WKK zoals gerapporteerd voor de V-test voor leveringen in 2016 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, exclusief btw (zie Tabel 7 in Bijlage 1 voor de oorspronkelijk gerapporteerde waarden voor de V-test). Vervolgens wordt voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer (Dc type-afnemer, jaarverbruik 3500 kWh) de totale kost groene stroom en WKK voor leveringen in 2016 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, op basis van de herrekenende gerapporteerde eenheidsprijzen en rekening houdend met het btw-percentage van 21%.

Tabel 6: Doorgerkende kost GSC en WKC 2016 voor gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test rapporteringen

Elektriciteitsleverancier	Herrekende eenheidsprijs 2016 (V-test rapportering nov/15) (excl btw)		Totale jaarkost voor Dc afnemer (incl btw)
	GSC	WKC	
Aspiravi Energy	2,1276 c€ / kWh	0,2576 c€ / kWh	101,01 €
Belpower International NV	1,9706 c€ / kWh	0,2128 c€ / kWh	92,47 €
Comfort Energy NV	1,9771 c€ / kWh	0,2298 c€ / kWh	93,46 €
Direct Energie Belgium NV – POWEO	2,1369 c€ / kWh	0,281 c€ / kWh	102,4 €
Ecopower CVBA	- c€ / kWh	- c€ / kWh	- €
EDF Luminus NV	2,0307 c€ / kWh	0,2403 c€ / kWh	96,18 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	2,116 c€ / kWh	0,2352 c€ / kWh	98,6 €
Elegant BVBA	1,8224 c€ / kWh	0,2649 c€ / kWh	88,4 €
Eneco België BV	2,0882 c€ / kWh	0,2284 c€ / kWh	98,11 €
Energie 2030 Agence SA	2,231 c€ / kWh	0,392 c€ / kWh	111,08 €
Energy People	2,1052 c€ / kWh	0,224 c€ / kWh	93,95 €
ENGIE Electrabel	2,116 c€ / kWh	0,336 c€ / kWh	103,84 €
eni gas & power NV	2,1011 c€ / kWh	0,2399 c€ / kWh	99,14 €
Essent Belgium NV	2,1843 c€ / kWh	0,2512 c€ / kWh	103,14 €
Lampiris NV	2,0746 c€ / kWh	0,2263 c€ / kWh	97,44 €
OCTA+ Energie NV	2,0628 c€ / kWh	0,2263 c€ / kWh	96,94 €
Power Online BV (Mega)	2,139 c€ / kWh	0,28 c€ / kWh	102,44 €
Wase Wind cvba	- c€ / kWh	- c€ / kWh	- €
Watz BVBA	2,07 c€ / kWh	0,224 c€ / kWh	97,15 €

De kost zoals berekend in bovenstaande tabel, bevat een herrekening uitgevoerd door de VREG zonder dat de gerapporteerde kost per certificaat zoals gerapporteerd door de leveranciers gewijzigd werd. De herrekening vindt plaats in het kader van de Decreetwijziging van 27 november 2015, waarbij het quotum werd verhoogd tot 23%. Aangezien de wijziging betrekking heeft op de certificaten gepubliceerd in dit rapport, maar nog niet in werking was getreden op het moment van publicatie van de cijfers uit de V-test van november 2015, werden de gegevens in Tabel 6 herrekend ten einde de vergelijkbaarheid te verhogen.

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen 88,4 € en 111,08 € op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh, inclusief btw). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiecomponent. In dat geval wordt er geen aparte waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test.

4. Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven in paragrafen 3.3 en 3.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier zou een oordeel geveld kunnen worden over de mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichting al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

De VREG wenst deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (met name Artikel 20quater van de Elektriciteitswet). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden.
- De voor de V-test gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 7 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen van een toekomstige kost, die maand na maand kan wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader, schommelende leveringscijfers, enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken. Ook op het moment van facturatie, en dus daadwerkelijke doorrekening aan de klant, is de werkelijke kost van de certificatenverplichting niet steeds gekend (de afrekenings- of slotfactuur kan immers op gelijk welk moment opgemaakt worden, de kost van de certificatenverplichtingen is echter slechts gekend na 31 maart van elk jaar+1).
- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze worden opgenomen in de V-test, exclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst. Het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten,... Bijkomende kosten kunnen wel doorgerekend worden aan de consument⁵, maar zitten dus niet vervat in de cijfers in paragraaf 3.4. Een elektriciteitsleverancier is ook vrij te bepalen of en waar op de factuur (bij kosten GSC en WKK, en/of in de energiecomponent) hij deze bijkomende kosten verrekend.
- De gewogen gemiddelde certificaatkost in paragraaf 3.3. kan zowel enkel de zuivere certificaatkost weerspiegelen, als de certificaatkost inclusief (een deel van de) bijkomende kosten (vb. brokers fee). De VREG heeft geen zicht op de totstandkoming van de in de certificatenbank opgegeven transactieprijzen van certificaten.

⁵ Art. 20quater, §1, eerste lid, van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt: "Voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's kan de leverancier ten hoogste de werkelijke kost van de gewestelijke verplichtingen inzake groenestroomcertificaten of warmte-kraachtcertificaten doorrekenen aan de eindafnemer en hij houdt daarbij enkel rekening met de marktprijs van de certificaten en met een forfaitaire transactiekost."

- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten gecommuniceerd. We zijn van mening dat deze kosten een onderdeel uitmaken van de energiecomponent van de elektriciteitsprijs en dat het vergelijken van een eventuele aparte kostencomponent met een plafond of referentiewaarde weinig toegevoegde inzichten geeft in de doorrekening van deze kosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de quotumverplichtingen gebaseerd is op de transactieprizen die geregistreerd worden in de databank, kan immers een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden mogelijk verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de quotumverplichtingen buiten beschouwing gelaten.
- Het afzonderlijk opnemen van de quotumkost op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier er niet verantwoordelijk voor is en geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijsinschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de quotumkost en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer en verantwoordelijkheid van de elektriciteitsleverancier valt. Conform de algemene logica die ten grondslag ligt aan de liberalisering van de elektriciteitsmarkt zijn we dan ook van mening dat de concurrentiedruk deze kost moet en kan beheersen en voor een correcte doorrekening aan de klant moet zorgen. Dit wordt best bereikt door het integreren van de quotumkost in de energiecomponent van de elektriciteitsprijs.

Bijlage 1

Tabel 7: Gerapporteerde waarden groene stroom en WKK voor de V-test voor huishoudelijke afnemers, november 2015 (leveringen januari 2016-december 2016)

Elektriciteitsleverancier	Gerapporteerde waarde V-test HH november 2015 (€ct/kWh)	
	GSC	WKC
Aspiravi Energy	1,97144	0,3117
Belpower International NV	1,825948564	0,257488
Comfort Energy NV	1,832	0,278
Direct Energie Belgium NV – POWEO	1,98	0,34
Ecopower CVBA	0	0
EDF Luminus NV	1,881613	0,290739
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	1,939367	0,284592
Elegant BVBA	1,68862	0,32054
Eneco België BV	1,934891967	0,27632528
Energie 2030 Agence SA	2,06723781	0,47432
Energy People	1,848	0,271
ENGIE Electrabel	1,96068	0,40656
eni gas & power NV	1,94683	0,29028
Essent Belgium NV	2,023974998	0,30397136
Lampiris NV	1,9223	0,2738
OCTA+ Energie NV	1,911393999	0,273822281
Power Online BV (Mega)	1,98199089	0,3388
Wase Wind cvba	0	0
Watz BVBA	1,9180557	0,27104